Examenopgaven VMBO-GL en TL

2003

tijdvak 1
dinsdag 20 mei
13.30 - 15.30 uur

NEDERLANDS LEESVAARDIGHEID CSE GL EN TL

NEDERLANDS LEESVAARDIGHEID VBO-MAVO-D

Dit examen bestaat uit 33 vragen en een samenvattingsopdracht.
Voor dit examen zijn maximaal 46 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten maximaal behaald kunnen worden.

300005-570-502o

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

● **Meerkeuzevragen**
Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

TEKST 1 VECHTEN OM AFDANKERTJES

1p ● **1** In de afbeelding boven de tekst wordt informatie gegeven over de bestemming van opgehaalde kleding.
In welke alinea's van het artikel wordt deze informatie vooral gebruikt?
A alinea 1 en 2
B alinea 3 en 4
C alinea 5 en 6
D alinea 7 en 8

1p ○ **2** In de regels 15-16 is sprake van charitatieve en commerciële instellingen.
→ Wat is volgens alinea 2 het doel van de charitatieve instellingen?
Gebruik niet meer dan 10 woorden.

1p ○ **3** → Wat is volgens alinea 2 het doel van de commerciële instellingen?
Gebruik niet meer dan 10 woorden.

1p ● **4** "In dit gevecht om tweedehands kleding speelt de overheid een belangrijke rol." (regels 50-51)
Wat is die belangrijke rol van de overheid in het gevecht om tweedehands kleding?
A Gemeenten bepalen welke organisaties kledingcontainers mogen plaatsen.
B Gemeenten halen per inwoner meer tweedehands kleding op dan vroeger.
C Gemeenten verdienen respect, omdat zij belangeloos tweedehands kleding inzamelen.
D Gemeenten zamelen tweedehands kleding in en verdienen daar veel geld mee.

1p ● **5** "Ook hierover denken de 'goede-doelers' anders dan de 'commerciëlen'." (regels 110-111)
Waarover denken de 'goede-doelers' anders?
A Over de bestemming van het geld en de bestemming van de kleding die niet geschikt is voor de tweedehands markt.
B Over de bestemming van het geld en de bestemming van de tweedehands kleding.
C Over de bestemming van tweedehands kleding en de bestemming van kleding die niet geschikt is voor de tweedehands markt.

1p ● **6** "Ik speur die containers wel op, …" zegt meneer Rubbens. (regel 129)
Waardoor is het niet eenvoudig om de kledingcontainers van de charitatieve instellingen te vinden?
A doordat de containers op onopvallende plaatsen in de gemeenten staan opgesteld
B doordat de containers van de commerciële instellingen veel lijken op die van de charitatieve instellingen
C doordat de mensen niet precies weten in welke gemeenten de containers van de charitatieve instellingen staan opgesteld
D doordat er slechts vier grote charitatieve inzamelaars van tweedehands kleding zijn

1p ● **7** Wat is het voornaamste doel van de schrijver van deze tekst?
A ertoe aansporen iets te doen
B gevoelens tot uitdrukking brengen
C informeren
D overtuigen van zijn mening

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

1p ● **8** Welke zin geeft het beste de hoofdgedachte weer van het artikel *Vechten om afdankertjes*?

A Commerciële en charitatieve instellingen beconcurreren elkaar op een aantrekkelijke markt voor tweedehands kleding.
B De overheid wil dat commerciële en charitatieve instellingen elk jaar meer tweedehands kleding inzamelen.
C Gemeenten spelen een belangrijke rol bij de verdeling van de containers over commerciële en charitatieve instellingen.
D Voor de burgers is het niet duidelijk of zij hun tweedehands kleding afstaan aan commerciële of charitatieve instellingen.

Lees voor vraag 9 eerst de volgende tekst.

Humana gaat oude kleding Hillegommers inzamelen.

Stichting Humana krijgt voortaan het alleenrecht om in Hillegom huis-aan-huis kleding en ander textiel in te zamelen. Deze liefdadigheidsinstelling had al op verschillende plaatsen in het dorp kledingcontainers staan, maar de Stichting Werkprojecten had van de gemeente het alleenrecht gekregen bij het ophalen van spullen langs deuren. 'Werkprojecten' bestaat echter niet meer. Nu mag Humana het ophalen van kleding belangeloos overnemen.
Humana geeft het geld dat wordt verdiend met de verkoop van de spullen aan verschillende goede doelen. Het is de bedoeling dat zes keer per jaar huis-aan-huis oude kleding wordt opgehaald.
Andere organisaties zullen geen vergunning krijgen om spullen bij de Hillegommers op te halen. Wel kan het volgens de verantwoordelijke wethouder, A. Hulsebosch, voorkomen dat Humana niet zelf de goederen met de auto komt ophalen, maar dat dit gebeurt door Mensen in Nood, Kici of het Leger des Heils, waarmee Humana samenwerkt.

Janine Huismans
Haarlems Dagblad, 21 november 2001

1p ● **9** “De vier ‘goede-doelers’ bundelen hun krachten voor een tegenoffensief. Ze bieden nu ook geld aan gemeenten: …” (regels 75-77)
Heeft Humana volgens bovenstaand artikel uit het *Haarlems Dagblad* geld geboden om huis-aan-huis kleding in te zamelen?

A Ja, want Humana heeft het alleenrecht om kleding in te zamelen verworven.
B Ja, want Humana verdient geld met het inzamelen van kleding.
C Nee, want Humana heeft het kleding ophalen belangeloos mogen overnemen van de Stichting Werkprojecten.
D Nee, want liefdadigheidsinstellingen mogen in de gemeente Hillegom gratis kleding inzamelen.

TEKST 2 DE WERELD ALS ÉÉN GROOT VAKANTIEPARK

1p ● **10** Wat is de functie van alinea 1?
De schrijver leidt in alinea 1 de tekst in door

A een anekdote over het massatoerisme te vertellen.
B enkele belangrijke uitspraken te doen over het centrale onderwerp.
C enkele meningen over het onderwerp tegenover elkaar te stellen.
D vooraf een samenvatting van het artikel te geven.

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

1p ● **11** In de regels 18-20 is sprake van “verleden, heden en toekomst van het toerisme”.
Welk aspect krijgt in de tekst vooral aandacht?
A het verleden
B het heden
C de toekomst

1p ● **12** Wat is het verband tussen alinea 4 en 5?
A Alinea 4 en 5 vormen een tegenstelling.
B Alinea 4 en 5 vormen samen een opsomming.
C Alinea 5 geeft een voorbeeld bij het gestelde in alinea 4.
D Alinea 5 noemt het gevolg van het gestelde in alinea 4.

1p ○ **13** In de regels 65 tot en met 77 staat een citaat van Ton van Egmond.
→ Citeer de zin uit alinea 9 die het citaat van Van Egmond het beste weergeeft.

3p ○ **14** In de eerste helft van de tekst vertelt Van Egmond over een aantal “toekomstige ontwikkelingen” (regel 22) die het toerisme te wachten staan.
→ Noem de *drie* belangrijkste ontwikkelingen die Van Egmond voorspelt in alinea 3 tot en met 6.
Gebruik in totaal niet meer dan 20 woorden.

1p ● **15** In de regels 67-70 staat over scholieren te lezen: “Het is bijvoorbeeld opvallend hoe weinig een gemiddelde scholier op dit moment oppikt uit de enorme informatiestroom.”
Hoe betrouwbaar is deze uitspraak?
Deze uitspraak is
A betrouwbaar, want de schrijver noemt de bron ervan.
B betrouwbaar, want Van Egmond heeft daar zelf onderzoek naar gedaan.
C onbetrouwbaar, want de uitspraak wordt op een andere plaats in de tekst tegengesproken.
D onbetrouwbaar, want er worden geen bewijzen of argumenten genoemd.

2p ○ **16** Van Egmond spreekt in regel 129 over negatieve invloeden op de culturele ontwikkeling.
→ Welke *twee* invloeden noemt hij in alinea 10? Geef de invloeden de nummers 1 en 2.
Gebruik in totaal niet meer dan 10 woorden.

1p ● **17** We kunnen de tekst verdelen in vijf stukken:
1 alinea 1
2 alinea 2
3 alinea's 3 tot en met 6
4 alinea's 7 tot en met 9
5 alinea's 10 tot en met 12.
Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 3? (alinea's 3-6)
A Aziatische vakantiegenoegens
B Nieuwe groep vakantiegangers
C Veranderende topvijf
D Veranderingen in toerisme

1p ● **18** Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 4? (alinea's 7-9)
A De toerist als individu
B Effecten op toeristisch gedrag
C Keiharde concurrentie
D Werken met doelgroepen

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

1p ● **19** Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 5? (alinea's 10-12)

A Massatoerisme is ideaal
B Toerisme en economie
C Van Egmond als pessimist
D Voor- en nadelen van massatoerisme

1p ● **20** Welke zin geeft het beste de hoofdgedachte weer van deze tekst?
Het massale karakter van het toekomstige toerisme

A zal de beleidsmakers in staat stellen de natuur en cultuur van de vakantielanden te beschermen.
B zal ertoe leiden dat de Aziatische en westerse manier van vakantie houden naar elkaar toegroeien.
C zal ertoe leiden dat er een verschuiving plaatsvindt in de topvijf van toeristisch belangrijke landen.
D zal leiden tot een oppervlakkige beleving van vakantiegenoegens, maar er blijven kansen voor bescherming van natuur en cultuur.

1p ● **21** Een schrijver kan gebruikmaken van:
1 feiten;
2 zijn of haar eigen mening;
3 de mening van anderen.
Waarvan maakt de schrijver in deze tekst vooral gebruik?

A 1 en 2
B 1 en 3
C 2 en 3

TEKST 3 MUSEUMJAARKAART

1p ● **22** Het doel van een advertentie kan zijn:
1 de lezer informeren;
2 de lezer overtuigen;
3 de lezer tot handelen aansporen.
Wat zijn hier de belangrijkste doelen?

A 1 en 2
B 1 en 3
C 2 en 3

1p ● **23** Voor wie is deze advertentie bedoeld?

A voor iedereen
B voor jongeren
C voor kunstliefhebbers
D voor toeristen

1p ● **24** Op welk aspect legt de afbeelding in de advertentie de nadruk?

A Je hoeft niets te doen om een interessant museum uit te zoeken.
B Je kunt de kaart het beste bij je huissleutels bewaren.
C Met zo'n kaart krijg je toegang tot heel veel verschillende musea.
D Zo vergeet je de kaart niet zo vlug als je uitgaat.

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

TEKST 4 STRAMME JEUGD

1p ○ **25** "Volgens Van der Gugten is lichamelijke opvoeding op sommige scholen gedegradeerd tot het maken van twee groepen en een bal de zaal ingooien." (regels 40-43)
Jack Gravenkamp denkt er hetzelfde over.
→ Citeer de zin uit alinea 7 waaruit dat het duidelijkst blijkt.

1p ● **26** Wat is het verband tussen alinea 7 en 8?
A Alinea 7 en 8 vormen samen een opsomming.
B Alinea 8 bevestigt het gestelde in alinea 7.
C Alinea 8 geeft een conclusie bij alinea 7.
D Alinea 8 noemt de oorzaken van het gestelde in alinea 7.

2p ○ **27** In alinea 7 noemt Gravenkamp vier oorzaken voor het gebrekkige gymonderwijs op basisscholen. Twee daarvan zijn de hoofdoorzaken.
→ Noem deze twee hoofdoorzaken. Geef de hoofdoorzaken de nummers 1 en 2.
Gebruik in totaal niet meer dan 10 woorden.

1p ● **28** Wat is het verband tussen alinea 8 en 9?
A Alinea 9 geeft een verklaring voor het gestelde in alinea 8.
B Alinea 9 geeft een voorbeeld van het gestelde in alinea 8.
C Alinea 9 noemt een gevolg van het gestelde in alinea 8.
D Alinea 9 noemt een uitwerking van het gestelde in alinea 8.

1p ● **29** We kunnen de tekst verdelen in 6 stukken:
1 alinea 1
2 alinea 2 tot en met 4
3 alinea 5 tot en met 7
4 alinea 8 en 9
5 alinea 10 en 11
6 alinea 12.
Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 2 (alinea's 2 tot en met 4)?
A Bezuinigingen gymonderwijs
B Gevolgen bezuinigingen gymonderwijs
C Situatie gymonderwijs in Nederland
D Voordelen goed gymonderwijs

1p ● **30** Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 3 (alinea's 5 tot en met 7)?
A Een uitzondering
B Nut vakleerkracht gym
C Werkwijze groepsleerkracht gym
D Werkwijze vakleerkracht gym

1p ● **31** Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 4 (alinea's 8 en 9)?
A Inspectierapport en zijn gevolgen
B Meningen over inspectierapport
C Nut inspectierapport
D Uitslag inspectierapport

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

1p ● **32** Welk antwoord geeft het beste de hoofdgedachte van deze tekst weer?

A De belangrijkste oorzaken van het slechte gymonderwijs zijn het gebrek aan kennis van de gewone onderwijzer en het overladen rooster van de scholen.

B Gymnastiek en sport zijn opvoedkundig belangrijk, maar ondanks alle positieve ontwikkelingen wordt er bezuinigd op het gymonderwijs.

C Hoewel het peil van het gymnastiekonderwijs laag is, zijn er ook enkele positieve ontwikkelingen die weinig geld kosten en gunstig zijn voor kinderen.

D Vakkundig gymonderwijs is goed voor de gezondheid en de leerprestaties van kinderen en ze krijgen er ook meer ontspanning en zelfvertrouwen door.

1p ● **33** Wat is het belangrijkste doel van de schrijver met deze tekst?
De schrijver wil met deze tekst

A adviseren.

B amuseren.

C informeren.

D tot handelen aansporen.

TEKST 5 SAMENVATTINGSOPDRACHT LICHAAMSTAAL

9p ○ **34** Vat de tekst *Lichaamstaal* samen in maximaal 125 woorden. Besteed daarbij alleen aandacht aan de volgende onderdelen van de tekst:

1 hoezeer de lichaamstaal bij een ontmoeting de communicatie bepaalt

2 drie functies die lichaamstaal binnen de verbale communicatie kan hebben

3 de verklaring voor de betrouwbaarheid van informatie uit lichaamstaal

4 de drie manieren waarop iemand lichaamstaal verwerft

5 het probleem dat zich door lichaamstaal kan voordoen bij communicatie tussen mensen uit verschillende culturen

6 de drie vaardigheden die in trainingen ‘lichaamstaal’ aan de orde komen.

→ Schrijf je samenvatting in volledige zinnen. Gebruik geen telegramstijl.

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.